

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Mulierem fortem!

Irta: S. F.
I.

Az anyaság kulturföntossága.

„Nicht die Krieger machen ein Volk innerlich gross und stark, sondern die Mütter!“ — mondja a mai égő frontok mögött Heinen. (Mütterl. 1916.)

Rövid, csatanós, klaszikus igazság!

1.) Lehetnek a nemzetek kebelében zseniális kultur és államférfiak, kik nemzetük kulturpalotájában összetartó, erős oszlopként állanak; lehetnek okosságukban és hősiességükben egyaránt csodás hadvezérek; lehetnek heroszok erejével harcoló katonák, akik piros vértől tócsás csatatereken is nemzetünk erényeit diadalmasan ragyogtatják, de azért mégis e nagy kulturférfiak hadvezérek és nagy katonák tisztelete, becsülése és csodálása mellett mindig az édes anyák meleg öléhez száll vissza képzeletem, mert a nemzetek mind ezen nagy kiválóságait nagy anyák szülték ápolták, nevelték és tették a nemzetek büszkeségeiv!

A nemzetek egész kulturális és külső nagyhatalmi állásai soha sem lehetnek egybeként, mint saját geniuszuk magas ideáinak reális keverődései, illetve eszményekkel, életképes, dus energiákkal telített lelkeültük külső nagy eredménye.

E belső nagy potencia nélkül nemzetek kulturmagaslatokra, nagy hatalmi ál-

lásokra nem juthatnak fel. Minden nemzet kulturmagaslata s politikai nagy hatalma már potencialiter e nagy belső hatalmakban, mint erős képességekben már előre adva van. Minél telítettebb valamely nemzet lelke nagy gondolatokkal, melyekben a kultúra magasságai felé lüktető erő mindig a tiszta hit és a tiszta erkölcs, annál képesebb arra, hogy e magas értékekkel teli geniuszával a világ kulturversenyében a maga helyét büszkén megállhassa és nemzeti nagyságának fényes bélyegét a történelmet szövögető korok homlokára századok maradandóságával rányomhassa!

Világos tény az is, hogy e nagy erőket minden nemzet karjaiba az ő egymásután jövő, fejlődő ifju generációjának lelkei viszik, mert a kulturharcokban kidölt nagy férfiaknak helyeit csakis ezek tölthetik ki. S mert ez így van, azért minden nemzet fenmaradását és jövőjét annál erősebb sziklavár övezi, őri és védi, minél kilendültebbek e generációkban a lelkek minél keményebbek és munkára termettebbek a gerincek! Az ifjuság lelki állásai tehát a nemzetek kulturáinak a fokmérői!

2.) Az ifjuság azonban minden időben az anyák sziveiből szakad ki!

Az élet az ember lelkének sok minden más későbbi kulturszerzeményét ronthatja össze és szórhatja szét, de az édes anyai kezek legelső nyomait, amelyek

kicsiny korában öt legelőször érintették meg, élesztgették és ébresztgették a mind szélesebben és szélesebben hasadó élet magasabb gondolatai, értékei felé, azokat a lélekből nem tépheti ki semmi! „Das bleibt das wächst fort, das wird das spätere Leben nie daraus verwischen können!“ (Heinen.)

Az ifju generációkban a kulturharcteret kereső erőket igaz hogy az iskolák egyetemek, a nemzet politikai, irodalmi, művészeti alkotásainak hatásai és társadalmi élet különféle benyomásai, irányítási nevelik ki, de kérdelem: A szép, a nagy, a nemesebb iránti érzéket meleg szeretet amelyek ez önkialakulhatásnak és önkialakíthatásnak kiinduló pontjai, ez ifju generációk, ha nem az édes anyák finom lelkéből, akkor honnan veszik?

Nem ök-e e szép iránti vonzódások és hajlamok becsepegtetői? ... Nem ök-e azok, akik az ölükbe került természetek durva vásznába a lelkeség érzés és gondolatvilágának arany szálait szövögetik? ... Nem ök-e e munkájukkal az iskolák és a nagy élet kulturképes gyermekeinek és nagy embereinek a kiindulói? ... Nem ök-e azok, akik úgy az iskolát, mint a nagy életnek e természetvászakra rárakott szép himzéseit is szívük utolsó dobbanásig gyermekeiknél anyai szeretettel őrizgetik? ... Nem az ök sirásai és imádságaik-e akárhnyászor e kultur térről dekadens irányokat vett meggondolatlan, ele-

A hitélet esődje s annak orvossága.

„A vallás oly viszony, amelyben az ember összes erővel Istenhez emelkedik fel s vele töltekezik.“ A valláshoz az egész ember kell. „A vallás ismeretet közöl, működteti az ismerőhetőséget,“ kívánja az akarat ténykedését s mert boldogság keresés és találás is van benne: vele jár a szív érzelve. A vallásban Isten és ember viszonyáról van szó, tudjuk a kinyilatkoztatásból; ezen viszonzyszerinti életről, ezt szabályozza az Isten akarata, parancsa, e parancsok megtartására segít az Isten kegyelme! Tehát a valláshoz szükséges a hit az Isten szavában, a parancsok megtartása a Szentségek felhasz-

nálásával s ennek gyümölcse a szív békéje, (az érzelmi elem). S mert a kinyilatkoztatásban Isten szaváról s parancsairól s kegyelemeszközöeiről van szó, azért szigorú kötelessége az embernek vallást gyakorolni, szolgálni Istennek, s csak a hűséges szolgálatnak jutalmaképpen jön a boldogság utáni vágy kielégítése, a segítség elérése. Az emberek (a háború alatt) pedig egyet fordítanak rajta: s szolgálat nélkül kellene nemcsak örök, hanem teljes földi boldogság is. Ez pedig tévedés. A háború csak motivumokat szolgáltat a hitéletre, az akaratot üzi-hajtja s az akarat hajlik — a hitre, csakhogy azt nem mondja meg, hogy mit kell hinni, a tömegnek pedig ez kell. Ez azonban már nem a háború feladata, hanem azoké, akikről Krisztus azt mondta: „Vos estis lux mun-

di, vos estis sal terrae.“ ... „Docete omnes gentes.“ ... „Docete eos servare omnia quaecuncpie mandavi vobis.“

A Krisztustól ránk bízott feladat megvalósítását hiába várjuk a háborútól. Ezt igazolja a tapasztalat; a háború dacára is bizonyos szomorúságnehezedik az ember lelkére, mert a háború az erkölcsi nivót nagyon alásüllyeztette, sorvad a vallásosság, a hitélet, legfőljebb csak olyan élet az, mint „a fű e szénabog ya alatt, avagy a virág e pincében.“

Minket a háború hatalmas feladat elé állít. Bangha a háború utánra feladatul első helyre tűzi ki „a keresztény terdolat nagyszerűségére való ráébredés terjesztését — mert még mindig sokan aluszhatnak, még csak keveseké az öntudatos hit.“

(Folytatjuk.)

Oberbauer A. utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek ruhák, zászlók, stb. gyára — Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

sett, makacs természetek visszafordítói — terelői?.. Nem az anyák szívei-e a nemzetek kulturképességeinek forrásai?.. Nem ők nevelik-e a nemzetek izmait?.. Ez izmolba nem ők viszik-e azokat az erőket, amelyek akkor sem rebbennek szét, amikor a hazaszeretet és lelkesedés tüzeit a csataterék kiterült véres lepedőink ropogó fegyverek és életet szagató gránátok méregetik?..

Nem az ők szívei állítanak-e olyan lelkeket a nemzet frontjába is, akik a végért sem jönének vissza, hogy kórházakban bujkáljanak, irodákban hasaljanak, vagy hidak mellett lapuljanak mert nem szült bennük gyáva nyulat Nubia párduka, mert lelkük evangéliumával nemzetünk történelme mellett olajfákhegyi órájukban is rendíthetetlenül kitartanak?!

Az anyák tehát a jövő reményei!
(Iules J.)

Annál szerencsésebb egy nemzet minél tisztább, fenköltebb s az anyaság gyönyörű erényeivel díszítettebb kebelében az anyák lelke! Szerencsésebb azért, mert az ilyen anyák neki gyermekeikben olyan ifjúságot nevelnek, amely mindegyike a becsületes, munkás élet szeretetével, szorgalmaskezű kitéjtésével az ő kulturáján csakis emel!

3.) Az anyák kezébe van tehát téve a nemzetek jövője. Minden kulturnemzet terebélyes koronája, erős törzsi fája a maga gyökereit az anyák szíveibe mélyeszi vissza. És e fa élete mindig olyan, amilyen a nemzet anyasága!

Ha az anyák szívei titlve vannak az élet szépséges kialakításaira melegen vágyódó eszményekkel, kultur ideákkal s gyermekeiket is maguk mellett e nagy értékekkel töltögetik, akkor az anyák lelkei a nemzet kulturájának megbecsülhetetlen kuttorásai!

De ha e szívek léhák, üresek, .. vagy ha volnának is nemesebb kulturérzéseik, de a családi szentélybe befakadt perverz élet, a férfi lumpolásai, a nő könnyű vértű kacérokodásai (modern betegségeink!) napnap után mérgeznek meg ott minden szépet, minden nemeset, akkor e könnyelmű, ledér anyák szívei a nemzet kulturájának kegyetlen kezű megmérgezői, mert ez ők mérget gyermekeikre is átcepegettek!..

„Le lehet rontani a templomokat, mert azok újra felépíthetők; fel lehet osztlatni a törvényhozó testületeket, mert a parlamentet újjá lehet szervezni; szét lehet rongyolni a törvénykönyveket, mert újra meglehet azokat szerkeszteni. De tudják mit nem lehet újra megalapítani?.. — a házi tüzhelyet!” — hangoztatta Didon, ez a klasszikus ajku dominikánus a nyolcvanas években Franciaországban. De e nagy igazságból a mi részünkre egy másik is következik. A helyre nem állítható, összetört családi szentélyek könnyelmű, hitvány anyái, akiknek szívei mellől korcsma és kávéházi töltelékek, munkakerülő, fesslett erkölcsű existenciák kerülnek ki, nemzetük sírjainak ásónyomói!

A nemzet az ő ifjúságában él. Az ifjúság halála a nemzeté!

Az idő örök tanulságul ezért véste Róma és Graecia sirkövére is:

Minden ország támasza és talpköve
A tiszta erkölcs

Mely ha elvész, Róma ledől

S rabigába görnyed!

Nagy anyák nélkül nincsenek nagy nemzetek! Ha voltak és elvesztek, azért veszték el, mert megszűntek nagy fiakat nevelő nagy anyái! ..

Feljegyzések.

Az árvák ügye most végtelenül fontos, egy egész ország mozdult meg érdekében. A koronák egymasmellé, gurulnak százezreket hoznak össze; házak épülnek és népesednek be a jövő reményeivel. Állam és egyház egyformán kiakarja venni részét ezen nagyfontosságú aktióból. És ez érthető is; aki-é az ifjúság az-é a jövő. Az idők jele, h. egy Andrássy Gy. is amellett van, hogy az új állami árvaházak is vallás szerint osztassanak fel.

A szebeni árvaház nekünk régi kincsünk. Sokat kaptunk eddig is tőle, de még többet várunk a jövőben. Papnevelésünk jó ideig stagnálni fog a háború miatt, most nem igen lesz kit nevelni. A visszatérők, az ifju-öriasok, a korán-szabadok nem nagyon fogják ostromolni a konkursusokat. Honnan várjuk papokat, ha nem azokból az intézetekből, ahol a gyermek nevelését már kicsiny korától fogva egyházi férfiak irányítják?

Ezért végtelenül fontos, hogy kiket állít az egyházmegye szebeni árvaházunk előjárói, nevelői állásaiba.

Akik odakerülnek, azoknak nagy gyermekszerepet nevelési és gyakorlati pedagógiai előképzettség, kevés igény és önfelelő munkakészség szükséges.

És amikor erről gondolkodom, önkénytelenül is a XIX. század legnagyobb nevelőjére, az árvák és elhagyottak atyjára, Don Boskora gondolok. Az ő szerzetéből kikerülő szalézianusok évek hosszú során erre nevelődtek fel s az elhagyott gyermekek, árvák gondnokságában olyan sikereket értek el, amióket a közel múltban nem igen mutathat fel senki. Alig egy pár évtizedes a rend, s már is ismerős az egész világon. Hívó és hitetlen egyformán meghajlik munkája előtt. S bár jórészt iparosokat, tanoncokat nevelnek, mégis annyi papot is képeznek ki, hogy ma már csupán missiók számára évente 150—200 papot küldenek el. Vannak oratoriu- maik, melyekben több mint ezer bennlakó növendék dolgozik.

Hazánkban is többen foglalkoztak a szalézianusok betelepítésével s köztük épen olyan férfiak, akik a modern gyakorlati lelképásztorkodás és nevelés terén tekintélyek, mint Robitsek, Jedlicska Pál, Szuszai Antal. Ez utóbbiról tudjuk, hogy a Zichy Nándor emlékére gyűjtött összeget is egy Budapesten létesítendő szalézi oratoriumcéljaira akarta fordítani.

Turinban külön magyar intézet állott fenn, ahol magyar szalézi papokat neveltek. Nem régt a hercegprímás adott nekik egy kolostort.

Nem jutna-e velünk is Don Bosko fiaiból a szebeni árvaházba?

*

A templomi könyvestáblák ma már mind inkább ismerősek egyházmegyénkben is Nemcsak városokban, hanem egyszerű székely falukban nem egy helyütt

látam. Abban a reményben, hogy még sok helyen befogják vezetni a lelképásztorkodásnak ezt a praktikus eszméjét, egy pár gyakorlati útmutatást ideiktatok.

1. Ha már megvan a könyvestábla, felszerelve füzetekkel — a hiveket a szószékről oktassuk ki mire való az? miért nem őrzi ellen senki? milyen haszna van a hitélet szolgálatában?

2. egyszerre ne tegyünk ki sokféle füzeteket, elég ha 2—3 félélt teszünk. Ha már ezek jól elkeltek, csak azután a 3 és 4. félélt és így tovább. Így az érdeklődés folyton fennmarad; viszont állandóan lesz vevője a k.-nak.

3. Mindig aktuális dolgokról gondoskodjunk.

4. Képeket, képeslapokat lehetőleg ne tegyünk, — ezeket szokták éretlen gyermekek leg hamarabb ellopni. Komoly tárgyú füzeteket, egyszerű kiállítási népiratkákat csak az veszi le, akit érdekel annak a tartalma — de az ilyen aztán meg is fizeti az árát.

5. Kisebb helyeken elégséges ha csak az istentisztelet előtt egy félórával tesszük ki és félórával utána már be is vesszük.

6. Elhibázott dolog, mindjárt a cím felirat mellé oda iratni, tilos a lopás. Ezt úgy is tudja mindenki felirat nélkül is; viszont nincs jó hatással, ha már előre úgy tüntetjük fel a dolgot mintha a könyvlopásra el volnánk készülve. Elég annyi „Templomi könyvestábla. A füzetek árát kérjük a perselybe dobni, talán még ezt is oda lehetne írni: A k. esetleges jövedelmét a fronton küzdő katonák imakönyvére fordítjuk.”

Figyelő.

A jövő munkásai.

A haza elhívta szerszámától az iparost, üres lett a műhely.

A munka nem akadt meg, folyik a rendes mederben tovább.

Kik azok a rejtélyes erők, akik az árva kalapácsot újra kezükbe veszik?

Kik azok, akik az üresen hagyott műhelyt újra betöltik a munka énekével?

Kinnt vagyok a réten. Gondtalanul labdázó csoportot látok. Kipirult arcokkal, nevető szemekkel találkozom. Úgy elnézem e kedves csoportot. . .

Mily különösen szép, mily meglepő látvány ez! Hiszen nem ilyenekhez voltunk régebben szokva!

Vásott inasok trágár szavai botránkoztatták meg az utcán haladókat, kavicsok repültek a hitoktató pap felé. Verekedések állították meg a tanonciskola előtt.

Most örömrival ver fel e sötét álomból: a versenyző „Munkás Testedző Club” csapatának kapujába gölt repítettek tanoncaink! Mily tisztán, kedvesen csengenek fel a közeli nézők is e nem várt sikerre. Salaktól ment győztes lelkek örülnek a megdolgozott diadalnak. Nincs itt nyoma sem a diszonáns érzelmek nyilvánításának nincs itt örömröntő hang! A poros műhelyek kis munkásai örülnek e diadalnak. Pedig az igazi diadal nem ez, az igazi diadal a munka helyén, a műhelyben vívják ők! S ez ádáz tusa után még van kedvük, a kifáradt testben még van erő. . .

Mily áldott a kéz, mely ezt összehozta, mily nemes a lélek, ki ezt összetartja!

H I R E K.

Nem kell hasábkban magyarul, hogy a (jövő) munkás generáció sorsa kezünkben van, rajtunk áll, hogy a veszedő, verekedő, káromkodó inastömegből derüsen dolgozó szép lelket faragjunk.

Nem elég a tanonciskola csupán! Otthon kell, amely keblére öleli az utca csavargó inasát, hogy átformálja lelkét, szívét.

Tovább folytatja az édesapa munkáját: a jónak a csiráját tovább neveli, nyesegeti, karózza, amíg gyümölcsöző, értékes fává lesz!

Lemosva a durva lelkekre rászállott port, gondjaiba veszi a lehelő lelket, s egy-két boldog órát szerez a kis munkásoknak, a jövő munkásainak. Az elsőt az oltár fényében, a másikat a mező csendjében végzi el. (Sport, játék.)

Városok katolikus lekei! A ti kötelességetek derűs lélekkel dolgozó munkásokat nevelni! A ti kötelességetek a haszontalankodó inastömegből hitben erős munkástábort varázsolni! Rajtatok áll! Kétszeresen jaj nektek, ha meg nem érteitek az idők kötelességre hívó szavát!

Ha valami égetően sürgős munka van, úgy az most a kath. tanoncotthonok felállítására, odaadóan gondos vezetésére!

Neveljük a jövő munkásait!

Simon Sándor tanító.

A legszebb búcsuztató.

Az Erdélyi R. Kath. Tanítóegyesületek Szövetségének elnöksége a következő okmányt kapta: „A brassói m. kir. Határszéli Rendőrkapitányságtól. Szám 2390-1916. Tekintetes Szögön Zoltán Gyula urnak, tanítóképzőintézet tanár, népfelkeltő őrmester. Brassó.

Midőn a kolozsvári honvédkerületi parancsnokságnak 10,355. ko.— 1916. sz. rendeltetésével a nem tényleges állományba helyeztetvén, a hatóságomnál teljesített szolgálat alól felmentem, hálás köszönetemet fejezem ki a szolgálatában tanúsított páratlan szorgalmáért, mely hatóságomnak imár valósággal nélkülözhetetlen tagjává tette.

Itt eltöltött szolgálata ideje alatt tanúsított tette arról, hogy az igazi férfi, bármely hely jelöltessék ki számára, kifogástalanul felel meg a rábizott feladatnak. Szorgalmával, kiváló képességével, egyenes, becsülettel, egyéniségével, a minden nemzeti érdeket felismerő hazafias gondolkodásával a határrendőrség hazafias kis testülete előtt emelte a tekintélyét annak a kitűnő testületnek, melynek köréből a háborús idők szele rövidebb időre a határrendőrség szolgálatába sodorta. Felmentésekor az igaz bajtársak kézzsoritásával búcsuztatjuk.

Brassó, 1916. jun. hó 22. Burg Kornél s.k. m. kir. hrsz. kapitány, a kapitányság vezetője.”

A katonai hatóságnak ezen meleg elismerése jóleső érzéssel és büszkeséggel tölti el nemcsak az Erdélyi Szövetség tagjait, hanem a Csíkvármegyei R. Kath. Tanítóegyesületét is, mely testületeknek vezetésében a derék elnökek érdemei semmivel sem kisebbek, mint a mekkorát háborús szolgálatában szerzett, a székelő katona minden erényében ékeskedve. — Buzás János s. k. ügyvezető titkár.

— **Kinevezések.** Kiss János farkaslaki plebános alesperes lett. Tallos Jenő mezősámsodi lelkész lett, Pálfi János marosportusi lelkész marosillyei plebános lett. Sipos Sándor gyulafehérvári zárdai hitoktató lett. Márton Árpád áthelyezettett Kolozsvárra, Solyom Béla Kolozsvár-Szentpéterre, Stenzel Lajos Brassóba, Fazakas István Gyergyószentmiklósrá, Tamás Ignác Gelencére, Kicsid Géza Marosvásárhelyre, Tódor József Zetelakára.

— **Koszorú megváltás.** A gyulafehérvári takarékpénztár R. t. 50 koronát és Alsófehérmegyei régészeti egyesület 30 koronát adott át dr. Roska Miklós polgármesternek — mint dr. Kóródy Péter koszorújának megváltási árát. — A hadi árvák alapjára leendő elszámolás végett.

— **A Majláth alapra** Kádár József esperes-pleb. 25 koronát, Panajoth Ferenc pleb. 10 koronát, Van Mons Alfred pleb. 100 koronát küldött. Ez utóbbi összeg első részlete a felajánlott 1000 koronának. A nemzeti fogadalmi templomra Kádár József 16 koronát, Panajoth Ferenc 10 koronát és a Kárpátokban építendő r. k. templomra szintén 16 illetve 10 koronát küldöttek. Eddigi gyűjtés Majláth alap 1943 kor. Nemzeti fogadalmi templom alap 366 04 kor. Kárpáti templom alap 482 62 korona.

— **A Szeminárium** nagy könyvtár alap állandéka 1916. júl. 1-én 11.616 korona. A szeminárium kápolna alap-é 3,087 kor. A Szt. Vince nővérek Caritás építési alapjára 5,345 kor.

— **Konkurzus.** Július 1-én volt a konkurzus. 2 jelentkező volt, Kossy István teljesen érett és Keresztes Károly egyszerűen érett. Mind a két jelentkezőt felvették a papnevelőbe.

— **A sepsiszentgyörgyi „Sancta Mária” hadiárvaház** javára Albert Irma, polg. iskolai tanító Lémhényből 1000 kor-t küldött, melyért az intézet előjárósága ez úton is hálás köszönetet mond.

— **Halálkozás.** A szeben-fogarasi esperesi kerület papsága szomorú szívvel jelenti, hogy Melczér Károly szentágotai plebános és kerületi alesperes életének 52-ik és papságának 28-ik évében hosszas és nagy türelemmel viselt szenvedés és a szentségek többszörös ájtatos felvétele után hallhatatlan lelkét Jézus legszentebb ünnepén visszaadta Teremtőjének. R. i. p.

— **Könyvtárnyitás a sepsiszentgyörgyi Oltáregyletben.** — Az a kezdeményezés, amely febr. hóban indult meg egy egyesületi könyvtár érdekében, most valósult meg. A júl. havi rendes gyűlés legfőbb tárgya az új könyvtár megnyitása volt. Gál Irénke szavalt: Könyvtárnyitáskor című alkalmi költeményét. Utánna Barabás Mária c. áll. igazgató ismertette a könyvtárt, amely kb. 200 válogatott munkából áll. A lelkiolvasmány, hitvédelem, szépirodalom mind a legmegfelelőbb munkákkal van képviselve. Martinka Margit szintén aktuális szavaltata után, az egy. jegyzője felolvasta a könyvtár szabályzatát s után nyomban megtörtént az első könyvkiosztás. Az egyesület vezetője ezután is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik szíves közreműködésük és adományaik

révén megvalósították ezt az egyesületnek ezt az új hajtását. A könyvtári alapját néhai Fogolyán Ida kisasszony vetette meg. Adakoztak még: Kőncey Benedek, árv. elnök, Jakab János, ny. vasuthív., Szacha János, áll. főnök, Rácz József, káplán. Fodor Gergely, tanárjelölt, Nágai Lenke, Longó Anna, Gál Erzsike, Timon Alice. Fogolyán Annuska stb. Szükség volna még a Jézus Szíve Hírnöke akármelyik teljes évfolyamára, Bougaud: Kereszténység és korunk c. munkájára és Chautal Franciska élettrajzájának első kötetére. Ezeket kívül bármely legcsekélyebb küldeményt is hálás köszönettel vesz az egyesület.

— **Emésztési zavarok** csecsemőknél. Hasmenés, hányászkelés, belhurut stb. mindig csak helytelen táplálás következményei és e rettegett betegségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggodó szülőknek. — Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igazán jóízű és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, úgy adjon kedvencének Nesztlé-féle gyermeklisztet. Próbabúcsúkat teljesen díjtalanul küld a Henri Nesztlé cég, Wien, I. Biberstrasse 18 e.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Salati. Alfalu. A cikkek jönnek. Köszönjük. Leveleink végén említett dolog nem Önnek szolt, hanem azért örülök, hogy Ön is készséggel fogadta.

Szögön Zoltán. Kérésének nem tehetünk eleget. A cikk már ki volt szedve. Különben is nem az érdem jutalmazása ez, hanem buzdítás másoknak, hogy ők is lelkiismeretesen teljesítsék kötelességüket minden körülmények között.

Buzás I. Csikaplóca. A tagosításnak hátrányai is vannak. Ugy kell tehát a kérdéssel foglalkozni és azt úgy keresztül vinni, hogy a tagosítás előnyeit mint elérjük, annak hátránya nélkül. Ditró község szomorú példája a tagosítás lelkiismeretlen keresztülvitelének.

Többeknek. A lap szétküldése iránt azonnal intézkedünk. Azonban azt már nem tudjuk vállalni, hogy minden egyes szám elküldését ellenőrizzük. Ha valaki azt írja „kérem ebben az évben még egy számot sem kaptam,” ezt nagyon sajnáljuk, de kérjük a felszólalást mindjárt az első szám elmaradása után.

Több levélre a jövő számban.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Pályázati hirdetés.

A csikszentsimoni róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetek.

Jövedelem: 190 r. véka rozs, 175 r. véka zab-kepe 48 kor., ospora, 40 terű tűzifa, 34 napzám, 100 kor. stola, 10 kor. mise-alapítványi kamat és regále kártalanítás. 4 hold 913 négyszögöl szántó, 2 hold 1300négyszögöl gől kaszáló 339 négyszögöl kert. A polgári községtől 400 kor. segély.

Évi jövedelem összesen 1700 korona. Korszertinti állami segély.

Kötelessége: A 3- tanéves iskolánál a reá eső mindennapi és ismétlő tankötele-

lesek tanítása, a faiskola kezelése, az összes kántortanítói teendők végzése.

Pályázati határidő: f. évi július 15.

A kellően felszerelt okmányok a csikszentsimoni plebánia hivatalhoz nyújtandók be.

Csikszentsimon, 1916. június 27.

Róm. kath. egyház és iskolaszék.

Pályázati hirdetmény.

A Székelyudvarhelyi V. kerületi (szombathelyi) róm. kath. kántortanítói állásra f. évi július 31. határidővel pályázatot hirdettek.

—Javadalmazás: Helyi járulékokból és államszegélyből 1200 kor. alapfizetés, esetleg magasabb javadalmazás az 1913. XVI. t.c. alapján államszegélyből.

Kötelessége: 1. Az osztatlan, vegyes iskola vezetése. 2. Az összes kántortanítói teendők végzése, melyek részletezve a plebánián megtekinthetők.

Szabályszerűen felszerelt kérvények Pál István apátplebánoshoz Székelyudvarhelyre küldendők a fenti határidőig. Személyes megjelenés a f. évi augusztus 13-án d.e. 9 órakor megtartandó próbára kívánatos. Próba után a választás megejtendő. Probára jelentkezők utiköltségben nem részesülnek. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Székelyudvarhely V. ker. (szombathelyi) 1916. július hó 1.

Pál István, plebános.

Fényképészeti cikkek!
gyári árban kaphatók!

Schäser Ferencz

a könyvkereskedésében Gyulafehérvárt. o

Megbízható kath. cég!

A pécsi országos kiállításon arany éremmel kitüntetve.

Ruzsinszky Béla

oltárépítő
PECS, Tábor-utca 4. sz.

Géperőre berendezett műintézetben olcsón készít bemutatott rajzok szerint oltárt, szószék, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

11*12-26

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje
WIEN, Alapított 1838. **GYÁR:**
VI., Webgasse 43. 600 alkalmazott. Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

A főtisztelendő papság becses figyelmébe ajánlja raktárát következő nyomtatványok- és cikkekben:

Januári Relációk.

- I. sz. Reláció Apographa et tabellaris conspectus Matricularum. rsz. 365.
II. sz. Reláció: Kegyescéli adományok. rsz. 366.
III. sz. Reláció: U. e. esp. részére. rsz. 367.
III. sz. Reláció. Az elmúlt évben tett új alapítványokról rsz. 368.
IV. sz. Reláció. Az elmúlt évben szerzett új ingatlanokról. rsz. 369.

Februári Relációk:

- V. Reláció. Ehez tartoznak:
1. Pénztári uapló, küli, rsz. 370. ive 6 f. ugyanaz beliv, rsz. 370b. ive 6 f.
2. Rovatos kimutatás az egyház jövővelmező alapjokról küli- és beliv rsz. 371 k. és 371 b. ive 8 f.
3. Leltár, küli- és beliv rsz. 372, 372b. 8f.
4. Kimutatás az év végén vagyoni állapotról küli- és beliv rsz. 374-b. 10f.
VI. Reláció. Nyugdíjalap, kisegítőalap részére szóló befezetések. rsz. 375 6f. (Csak esperesek részére.)

Márciusban Reláció nincsen előlva. Áprilisi Reláció.

- VII. Reláció. Papi húsvéti lelkigyakorlatokról szóló jelentés. rsz. 376. 6 f. (Csak esperesek részére.)

Májusban Reláció nincsen előlva. Juniusi Relációk.

- VIII. Reláció: Első áldozásról s a húsvéti időben végzett gyónásokról szóló kimutatás. Rsz. 377.
VIII. Reláció: (U. e. esp. részére, rsz. 378.
IX. Reláció: Tavaszai koronagyűlés jegyzőkönyve. rsz. 379. (Csak esperesek részére.)

Juliusi Relációk.

- X. Reláció: Iskol. szóló jelentés. rsz. 380.
XI. Reláció: Hitoktat. szóló jel. rsz. 381.
XI. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 382.

Augusztusi Reláció.

- XII. Reláció: Kath. egyesületekről szóló jelentés. rsz. 383.
XII. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 384.

Szeptemberi Reláció.

- XIII. Reláció: Plebániái schematismusi adatok. rsz. 385.

- XIV. Reláció: Szerzetesházak schem. adatok. (Csak házfőnökök r. rsz. 386.

Novemberi Reláció.

- XV. Reláció: Őszi koronagyűlés jzvk. Csak esperesek r. rsz. 387.

Decembéri Reláció.

- XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388. Minden egyes Reláció nyomtatvány ára rendes viszonyok között 6 fillér, most azonban, a papir. nyersanyag és munkabér emelése folytán 8 fillérre kellett emelnünk.

Különléte egyházi nyomtatványok:

Matricula Baptisatorum. Bel és küllv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Conūrmanti. rsz. 390

Matricula Copulatorum. rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatorum. rsz. 394.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrimonia. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötötték anyakönyve. rsz. 397.

Ügyviteli napló. 1 old. 10 tétel.) rsz. 398.

Fennli nyomtatványoknak ive 10 f.

Extractum Baptisat. drb. 4 f. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 4 f. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 4 f. rsz. 402.

Bérmálási lap. 100. drb. 1.60 f. rsz. 402.

Hírdetési bizonyítvány. drb. 2 f. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tőkéről.) (3 f.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 f.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 f.) 407.

Háziláadás, a ház és családnak Jakob apostol szerint való lelki megáldás. 38×51 cm. nagyságú táblau, a Fajdalmas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Színezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 f.

Pecsétnyomó rézből, 4-6 kor.

Kaphatók: a Püsp. Lyç. Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

A szerkesztésért felelős: Péter Antal.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvár.